

יעל סגולי (1948-2020) איננה
לזכרה של יעל סגולי מורה ומחנכת אשר לימדה בגימנסיה 30 שנה

פתחתי את ספרי המחזור שהיו לי במדף. באחד מספרי המחזור יעל כתבה:

כן זו הפרידה המי יודע כמה שלי מתלמידי יב'
והיא עדיין ואולי קשה מתמיד.
מעולם לא הייתה לי כתה שכזאת
אני רואה כל אחד מכם ואת כולכם ביחד
וידעת שהייתם שונים ומיוחדים
ושמחה שהייתם שלי

כמה זה יעל. כל כתה (כמעט) היא הכתה שלא הייתה כמותה. כל כתה היא יחידים ויחד מיוחד. ולבסוף השמחה – שהייתם שלי.

יש ויכוח אם הוראה היא חינוך, או שהחינוך הוא מן מעשה נפרד מההוראה (מן העברת חומר שכזאת). יעל הייתה המופת לאי ההפרדה הזו. כשלימדה חניכה. כל פרק בהיסטוריה עמד כשלעצמו (צריך גם לדעת) ועמו המסר, הלקח, התובנה שהיו צפונים בו ואותם חשפה,

יעל הייתה חברת הנהלה שנים רבות. היא הייתה הרכזת הפדגוגית שלנו. דמות לחיקוי, האדם הנכון שאתו מתייעצים, והאדם הנבון שאתו בונים את העשייה החינוכית של בית הספר. במשברים, שהם חלק בלתי נפרד מחיי בית ספר, הייתה יעל קול צלול של איזון ושכל ישר. בלי להתלהם, בלי לשאת פנים. רק הבעייה שלפנינו: טיול יב', בעיית המשמעת המורכבת, ההחלטה על עתידו של תלמיד או ההישגים בלימודים. קשה לדמיין את הגימנסיה בלי כל אלה.

אך עיקר העיקרים היו יכולת הוראה נפלאה והתבוננות רבת השכבות בתלמיד או תלמידה כשהיא צריך להחזיר לתלם. אותה עמדה בהירה לגבי המותר והאסור, הנדרש והמתחייב, יחד עם אותו חיוך פנימי למעשי משובה, אותה סימפטיה בה ידעה להרגיש התלמידה ואתה מידתיות של הפעלת משמעת. החיוך הפנימי הזה, מעין הבנה שבשתיקה למעשה שלא ניתן לקבל, יחד עם האמירה הברורה שאי אפשר ובל יחזור הדבר על עצמו.

יעל הו יעל, שרה לה באהבה כותת יב' שחינכה בסרטון הסיום. השיר נבחר בגלל השם מן הסתם, אבל אולי לא רק. בשיר הישן הזה, מימי הלהקות הצבאיות, היה ניחוח של פעם. אם החינוך הוא העברת מסר מדור לדור יעל הייתה החינוך. הגימנסיה שמרה על קשר עם עברה בטיולים, במסעות הנודדים.

יעל הייתה חלק בלתי נפרד מצוות הטיולים, תמיד עם כתתה ולעיתים עם כתות אחרות. המחנכת שבה יצאה עמה לטייל. בדוגמא האיטית לעלות את ההר (גם כשקשה) ובעשרות שיחות אחד על אחד, אחת על אחת עם תלמיד או תלמידה. שם בגובה העיניים, בירידה, כשצריך ממש גם להזהר לא ליפול, אפשר היה לדבר בישרות ובכנות.

האמת שיעל הייתה המורה שרציתי שתהיה לי בתיכון, כשזה היה לא מעשי, רציתי שהיא תהיה המחנכת של הבת שלי.. כשזה לא הלך, למנהל יש כח מוגבל (ונעה זכתה למחנכים טובים אחרים), המשכתי להתבונן מקרוב בפלא החינוכי הזה ששמה יעל. כך שנים על שנים. זיכרון נמשך.

כל מה שנותר בעת פרידה ממי שהייתה מחנכת מיוחדת כל כך, להתגעגע, ולהודות על השנים שהייתה יעל שלנו ואתנו.

אהוד פראוור

מנהל הגימנסיה 1994-2003